

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 03-02-6533/1

Podgorica, 15.06.2012. godine

**MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA
- n/r ministra, g-dina Suda Numanovića -**

Poštovani gospodine Numanoviću,

Na osnovu Vašeg akta broj: 100-10/2012-14 od 11.06.2012. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog o izmjenama i dopunama Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Ministarstvo finansija smatra da ne treba praviti izuzetke u pogledu korisnika novčane naknade. Naime, dostavljenim predlogom određeni korisnici novčane naknade dovode se u povoljniji položaj. Shodno navedenim, Ministarstvo finansija nije saglasno sa predloženim članom 51a i članom 70a i predlažemo da se isti brišu.

Mišljenja smo da Zakon treba unaprijediti u smislu uvođenja mehanizama za efikasniju kontrolu sredstva koja se iz budžeta izdvajaju za nezaposlena lica. Shodno navedenom predlažemo sljedeće izmjene:

Član 62 b stav 1 dopuniti tačkom 4 koja glasi:
„Evidenciju o nezaposlenim licima koja su brisana iz registra po razlozima za brisanje“.

Član 65 mijenja se i glasi:
„Ministarstvo vodi centralnu evidenciju o ostvarivanju prava na novčanu naknadu nezaposlih lica.“

Način vođenja centralne evidencije i drugih službenih evidencija, sadržaj podataka i obrazaca utvrđuje Ministarstvo”.

Poslije člana 65 dodaje se novi član 65a koji glasi:

„Nadzor nad o ostvarivanju prava na novčanu naknadu nezaposlenih lica vrši Ministarstvo, preko ovlašćenog lica.

Ako u vršenju nadzora ovlašćeno lice iz stava 1 ovog člana utvrdi nezakonnosti i nepravilnosti dužno je da preduzme mjere utvrđene propisima o inspekcijskom nadzoru“.

U članu 46 riječi „pravo na zdravstveno osigurane“ brišu se.

Poslije člana 68 dodaje se novi član 68a koji glasi:

„Novčanom kaznom od 100 do 2000 eura kazniće se lice ukoliko:

- 1) Se rješenjem inspekcije rada utvrdi da radi suprotno odredbama zakona o radu
- 2) Ne obavijesti Zavod za zapošljavanje o svakoj promjeni koja utiče na gubljenje prava po ovom zakonu u roku od 8 dana od dana nastanka promjene“.

Mišljenja smo da poglavlje Aktivna politika zapošljavanja ne treba da bude predmet Zakona već predmet Akcionog plana zapošljavanja.

S poštovanjem,

MINISTAR
dr Milorad Katnić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

NAZIV PROPISA

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Tranzicioni period koji je počeo devedesetih godina i još uvijek aktuelna, ekonomska kriza negativno su uticali na tržište rada u Crnoj Gori. Analiza na ovom planu ukazuju na to da je kriza naročito pogodila zaposlene, uticala na njihov gubitak posla i povećanje nezaposlenosti.

U ovim procesima gubitak posla naročito se odrazio i na invalide rada II i III kategorije, tako da je njihovo učešće u stopi nezaposlenosti značajno poraslo.

Problem nezaposlenosti invalida rada jedan je od dominantnih problema u dugoročnoj nezaposlenosti koja je, inače, na visokom nivou. Dodatano radi se o populaciji starije životne dobi, čije su radne i zdravstvene sposobnosti značajno umanjene, a što umanjuje i mogućnost njihovog ponovnog uključivanja na tržište rada.

U posljednje vrijeme svjedoci smo nezadovoljstva invalida rada, kao, prema njihovoj percepciji socijalno ugrožene grupe usljed siromaštva i društvene isključenosti.

Opcija "status quo" bi još više produbila njihovo nezadovoljstvo, negativno uticala na njihov odnos prema cjelokupnom društvu, koje nema razumijevanja za njihov težak socio-ekonomski polpžaj.

Donošenjem predloženog akta, kojim se invalidima rada II i III kategorije novčana naknad po osnovu nezaposlenosti priznaje u iznosu od 40% minimalne zarade do penzionisanja, bez obzira na staž osiguranja, pokazao se, u ovom momentu, kao prihvatljiva opcija i za predstavnike invalida rada koji su učestvovali u njegovom donošenju.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim propisom postižu se ciljevi:

smanjenje stepena siromaštva i socijalne isključenost invalida rada II i III kategorije, bez zaposlenja, koji trpe posledice tranzicionih procesa i dugoročne nezaposlenosti.

Navedeni cilj je u skladu sa Nacionalnom strategijom zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2012-

2015, koja je prioritetu 3 strategije promoviše socijalnu inkluziju i smanjenje siromaštva.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Donošenje predloženog propisa je obaveza, shodno Zaključku Vlade Crne Gore, bro:03-7119 od 21 jula 2011. godine, kojim je konstatovano da je popravljjanje položaja invalida rada, koji se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, moguće ostvariti kroz izmjene i dopune Zakona o zapošljavanju, koje su planirane za prvu polovinu 2012. godine.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Pozitivni efekti:

- poboljšanje statusa invalida rada dok čekaju sticanje uslova za ostvarivanje prava na penziju ili zaposlenje;
- vrijeme ostvarivanja prava na novčanu naknadu zbog nezaposlenosti računa se u staž osiguranja za ostvarivanje prava na penziju;
- smanjenje nezadovoljstva navedene populacije vezano za njihov status.

Negativni efekti:

- izostanak izlaženja u susret poboljšanju statusa ove kategorije nezaposlenih lica bi dovelo do daljeg povećanja nezadovoljstava ove populacije kroz različite oblike protesta.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?

- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Kada je u pitanju fiskalni uticaj predloga izmjena I dopuna ovog zakona on se, u krajnjem svodi na uticaj koji se odnosi na pitanje poboljšanja statusa nezaposlenih invalida rada II i III kategorije, u skladu sa zaključkom Vrade Crne Gore sa sjednice br. 03- 7119 od 21 jula 2011 godine kojim je preporučeno da se, kroz izmjene i dopune Zakona o zapošljavanju , koje su planirane za prvo polovinu 2012 godinu, popravi položaj invalida rada.
- Kako je novčana naknada institut koji je međunarodnim konvencijama i domaćim zakonodavstvom predviđen u svrhu zaštite od nezaposlenosti, Budžetom za 2012 za ovu namjenu predviđena su sredstva u iznosu od 14,5 mil€.
- Ova sredstva se u Budžetu utvrđuju na godišnjem nivou zbog obezbjeđivanja kontinuirane (mjesečne) isplate novčane naknade.
- Kao što je predhodno istaknuto, budžetom predviđena sredstva u iznosu od 14,5 mil€, prema procjeni, biće dovoljna da obezbijede isplate novčanih naknada koje se predviđaju izmjenama i dopunama ovog Zakona. Ova procjena se temelji na činjenici da je u proteklih 12 mjeseci prisutan trend smanjenja ukupnog broja korisnika novčanih naknada, što je rezultat smanjivane broja korisnika najniže novčane naknade (33,0€- bruto 41,02) , određenog povećanja broja korisnika novčane naknade od 55,0€ odnosno 71,44€ bruto i smanjenja broja korisnika naknade od 97,86€ ili 124,80€ bruto koji su u ukupnom broju još uvijek najzastupljeniji .
- Pravo na novčanu naknadu sada ostvaruje 517 invalida II i III kategorije (126 u iznosu od 41,02€ bruto, 69 u iznosu od 71,44€ bruto i 322 u iznosu od 124,80€ bruto, što na mjesečnom nivou iznosi 50.283,48€, a na godišnjem 603 401,7€.
- Pravo na novčanu naknadu sada ne ostvariye 244 invalida II i III kategorije za koje je Predlogom ovog zakona predviđena mogućnost ostvarivanja ovog prava, odnosno novčane naknade u visini od 55,0€ odnosno 71,44€ bruto.
- Isto tako, predviđeno je povećanje visine novčane naknade za invalida II i III kategorije koji sada primaju najnižu novčanu naknadu (126) njeno povećanje se 33,00e na 57,48€
- Ukupno posmatrajući, na osnovu navedenih rješenja predviđenih Predlogom zakona, za isplate novčanih naknada invalida II i III kategoriju potrebno je na godišnjem nivou obezbijediti 858.573.12€ što je za 255.171,12€ više u odnosu na dosadašnja rješenja (45.995,04€ više po osnovu povećanja novčane naknade za 126 korisnika sa 33,00€ na 57,48€ i 209.176,32€ po osnovu ostvarivanja prava 244 korisnika u visini od 57,48€ koji do sada nijesu imali to pravo. Takođe, može doći do manjeg povećanja broja novih korisnika (25-30) što bi značilo obezbjeđivanje još oko 25-30.000€ na godišnjem nivou.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Prilikom donošenja predloženog propisa nije korišćena eksterna ekspertska podrška.
- Prilikom donošenja predloženog propisa formirana je široka radna grupa od prestavnika MRSS, ZZCG, Ministarstva finansija, socijalnih partnera i predstavnika udruženja invalida

rada II i III kategorije.

- Članovi radne grupe postigli su konsenzus u svim pitanjima koji su bili predmet predloženih izmjena.
- Predstavnici USSCG predložili su niz rješenja, koja bi se odnosila na povećanje visine novčane naknade i drugih prava nezaposlenih lica, koja u ovom momentu nijesu bila prihvatljiva, zbog ekonomske situacije i dodatnog opterećenja budžeta. USSCG je predložila da visina novčane naknade za nezaposlenost iznosi 80% od minimalne zarade u odnosu na dosadašnja rješenja od 40% minimalne zarade. Takođe je ocijenjeno da predložene jednokratne novčane podsticaje za samozapošljavanje, zatim sufinansiranje zarade pripravnika, predstavljaju mjere koje se sprovode kroz mjere aktivne politike zapošljavanja(u skladu sa odobrenim finansijskim sredstvima za te namjene). Isto tako je konstatovano de se očekuje uskoro donošenje zakona o pripravničkom stažu, koji će cjelovito regulisati materiju koja se odnosi na zapošljavanje pripravnika. Takođe se pokazalo da su dosadašnja rješenja u zakonu, koja se tiču uslova za ostvarivanje prava na novčanu naknadu povoljnija od predloga USSCG.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Ne postoje prepreke za implementaciju propisa.
- Utvrđivanje prava na novčanu naknadu svim invalidima rada II i III kategorije koji se nalaze na evidenciji ZZZCG, kao nezaposlena lica.
- Broj korisnika novčane naknade koji su ostvarili to pravo u skladu sa predloženim propisom.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije biće zadužen Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Datum i mjesto

11.06.2012.godine
Podgorica

MINISTAR

Dr. Saad Numanović